

As Oy Kipinäkankare

Toimintaohjeet

As Oy Kipinäkankare toimintaohjeet

Laadittu 8.4.2013

Laatija Joachim Miinalainen

Nämä toimintaohjeet on laadittu käyttäen Pelsu Pelastussuunnitelma -palvelua.

Näissä toimintaohjeissa on 54 sivua.

Sisälllys

1	Johdanto	5
2	Kohteen perustiedot	6
	2.1 Perustiedot	6
	2.2 Organisaatio	6
	2.3 Muut tiedot	7
3	Tärkeät puhelinnumerot	9
	3.1 Kiinteistön tärkeät numerot	9
	3.2 Muut tärkeät numerot	9
4	Turvallisuushenkilöstö	10
5	Turvallisuusjärjestelyt	12
	5.1 Sammutuskalusto	12
	5.2 Turvalaitteet	13
	5.3 Paloturvallisuus	14
6	Sanoista tekoihin	16
7	Toimintaohjeita	17
	7.1 Avun hälyttäminen	17
	7.2 Sairauskohtaus tai tapaturma	18
	7.3 Tulipalo	19
	7.4 Tulipalo – toimintaohjeet, kun turvallinen poistuminen on estynyt	20
	7.5 Toiminta kokoontumispaikalla	21
	7.6 Liikuntarajoitteisen avustaminen hätätilanteessa	21
	7.7 Vesivahinko	22
	7.8 Väkivallan uhatessa	22
	7.9 Pommiuhka	23
	7.10 Yleinen vaaramerkki	24
	7.11 Kaasuvaara	26
	7.12 Säteilyvaara	26
	7.13 Sähkökatkot	30
8	Väestönsuojelu	31

9	Säilyttäminen kiinteistössä	32
10	Liitteet	35
	Liite A Liiketilän haltijan velvollisuudet	36
	Liite B Alkusammuttimien käyttöohjeet	38
	B.1 Sammuttimet	38
	B.2 Sammutuspeitteet	38
	Liite C Autosuoja	40
	Liite D Palovaroitinohje	42
	Liite E Yleiset ohjeet	44
	E.1 Ulko- ja piha-alueet	44
	E.2 Pysäköinti	44
	E.3 Huoneistot	44
	E.4 Parvekkeet	45
	E.5 Kotieläimet	45
	E.6 Jätehuolto	45
	E.7 Pesula	45
	E.8 Pyykkihuolto	46
	E.9 Kuivaushuone	46
	E.10 Saunan käytön turvallisuus	46
	E.11 Saunan käyttö	47
	Liite F Kotivara	48
	Liite G Tulityöt	49
	Liite H Kiinteistön toimijoiden tietoja	50
	H.1 Indima	50
	H.2 Printex Turku	50
	H.3 TYA oppilaitokset	51
	H.4 Cybercafe	52
	H.5 Kauneushuone Ravensara	52
	H.6 Ferrera	53
	H.7 Electric tattooing Skincraft	53
	H.8 Sir Okke's Beer room	54
	H.9 Suomen Mercus Oy	54

1 Johdanto

Turvallisuus on jokaisen oikeus ja velvollisuus. Jokaisella meistä on vastuu siitä, ettemme omalla toiminnallamme vaaranna omaa tai toisten turvallisuutta. Turvallisuus muodostuu muun muassa ihmisten asenteista, arvostuksista, tiedoista, taidoista ja tahdoista. On tärkeä muistaa, että turvallisuustyötä tehdään aina yhteistyössä.

Tutustut parhaillaan kiinteistösi As Oy Kipinäkankare pelastussuunnitelman toimintaohjeisiin. Tämä pelastussuunnitelma antaa sinulle ohjeita vaaratilanteisiin varautumiseen ja niistä selviytymiseen. Luettuasi pelastussuunnitelman voit kuittaa sen luetuksi sähköisesti. Näin kiinteistösi pelastussuunnitelmasta vastaava henkilö tietää sinun tutustuneen pelastussuunnitelmaan.

Pelastussuunnitelma ja sen toimintaohjeet on lain mukaan pidettävä ajan tasalla. Muuttuneet tiedot tulee päivittää pelastussuunnitelmaan viipymättä. Pelsu Pelastussuunnitelman päivitys tapahtuu sähköisesti pelastussuunnitelman ylläpitäjän toimesta.

Ennalta ehkäisevistä toimenpiteistä, kuten pelastussuunnitelman jalkauttamisesta huolimatta onnettomuuksia saattaa tapahtua. Tässä Pelsu Pelastussuunnitelmassa annetaan toimintaohjeet onnettomuuksien varalta.

Turvallisia lukuhetkiä!

2 Kohteen perustiedot

2.1 Perustiedot

Kiinteistön nimi	As Oy Kipinäkankare
Kiinteistön osoite	Maariankatu 2 20100 Turku
Asuinhuoneistojen määrä	120
Liikehuoneistojen määrä	9
Talotyyppi	Kerrostalo
Isännöintitoimisto	Kiinteistöpiste Vuori Oy puh. 02 2772600 http://kiinteistopistevuori.com

2.2 Organisaatio

Isännöitsijä	Tommy Dahlberg puh. 02 2772600 tommy.dahlberg@vuori.inet.fi
Hallituksen puheenjohtaja	Per Jalava puh. 041 5047897
Suojelujohtaja	Ossi Juntunen puh. 02 2328535
Väestönsuojan hoitaja VSS1	Talonmies Ilmari Leppänen

2.3 Muut tiedot

Veden pääsulku	Mercus Oy:n kellaritila.
Lämmönjakohuone	Kellarikerros, C-porras
Sähköpääkeskus	Kellarikerros, A-portaan puoleinen.
Kiinteistönhoito	Ilmari Leppänen puh. 02 2329766
Vakuutusyhtiö	If puh. 010 191515 http://www.if.fi
Kokoontumispaikka	Puutori.
Väestönsuojien määrä	1
Väestönsuojan sijainti VSS1	3kpl, 1kpl A- ja 2kpl E- portaan kellarikerroksessa.

Kiinteistön tilat

Liikehuoneistot

Sijainti	Nimi	Käyttötarkoitus
Katutaso, Maariankatu.	Indima	Ravintola
Katutaso, Maariankatu.	Printex Turku	Liikekiinteistö
Useita luokkia, toimisto sekäTYA oppilaitokset toimitiloja kellarikerroksessa ja katutasolla.		Liikekiinteistö, Oppilaitos, Toimisto
Katutaso, Maariankatu	Cybercafe	Liikekiinteistö
Katutaso, Anikaistenkatu.	Kauneushuone Ravensara	Kauneushoitola

Sijainti	Nimi	Käyttötarkoitus
Katutaso, Anikaistenkatu.	Ferrera	Kauneushoitola
Katutaso, Anikaistenkatu.	Electric tattooing Skincraft	Liikekiinteistö
Katutaso, Anikaistenkatu	Sir Okke's Beer room	Ravintola
Katutaso, Anikaistenkatu	Suomen Mercus Oy	Toimitila

3 Tärkeät puhelinnumerot

3.1 Kiinteistön tärkeät numerot

Tehtävä	Huoltoyhtiön nimi	Puhelinnumero	Päivystysnumero
Talonmies	Ilmari Leppänen	02 2329766	
Hissihuolto	Schindler		020 320500

3.2 Muut tärkeät numerot

Toimija	Puhelinnumero	Päivystysajat
Yleinen hätänumero	112	24 h
Myrkytystietokeskus	(09) 4719 77	24 h
Terveysneuvonta	(09) 10023	24 h
Kansallinen lääkeinformaatiokeskus KLIK	0600 1 8888	8.00–22.00

4 Turvallisuushenkilöstö

TYA oppilaitokset

Rooli	Henkilö
Yhteyshenkilö	Kai Lehto puh. 050 3838485

Kauneushuone Ravensara

Rooli	Henkilö
Yhteyshenkilö	puh. 040 7607413

Sir Okke's Beer room

Rooli	Henkilö
Yhteyshenkilö	Olavi Ahlpvist puh. 02 2318437

Suomen Mercus Oy

Rooli	Henkilö
Yhteyshenkilö	

Electric tattooing Skincraft

Rooli	Henkilö
Yhteyshenkilö	Henri Laine puh. 050 5379874

Ferrera

Rooli	Henkilö
Yhteyshenkilö	Riitta Heikkinen puh. 040 0478494

Printex Turku

Rooli	Henkilö
Yhteyshenkilö	Sami Leino puh. 040 7622048

5 Turvallisuusjärjestelyt

5.1 Sammutuskalusto

Vastuuhenkilö, sammutuskalusto ja merkinnät:

Alkusammutin #1

Sijainti Lämmönjakuhuone, ullakko, autohallit,

Alkusammutin #2

Sijainti TYA oppilaitokset, Tarvittavat
alkusammuttimet löytyvät käytäviltä ja
opetustiloista merkityiltä paikoilta.

Sammutuspeite

Sijainti TYA oppilaitokset, Tarvittavat
alkusammuttimet löytyvät käytäviltä ja
opetustiloista merkityiltä paikoilta.

Alkusammuttimet ovat yleensä rakennuksen käyttöluvan ehtona, joten niitä ei saa omatoimisesti poistaa tai siirtää rakennusluvan tai pelastusviranomaisen määräämästä paikasta.

Alkusammuttimet tulee tarkastaa:

- vähintään vuoden väliajoin kun käsiammutin on alttiina sammuttimen toimintakuntoon vaikuttaville tekijöille, kuten kosteudelle, tärinälle tai lämpötilojen vaihtelulle (ulkotilat)
- vähintään kahden vuoden väliajoin (sisätilat)

Rakennuksessa on oltava lainsäädännön mukainen tai pelastusviranomaisen määräämä alkusammutuskalusto, kuitenkin vähintään seuraavasti:

- kokoontumis- ja liiketilassa sekä työpaikkatilassa (esimerkiksi toimistotilat), jonka pinta-ala on 50 m² tai vähemmän, on oltava sammutuspeite
- kokoontumis- ja liiketilassa sekä työpaikkatilassa, jonka pinta-ala on yli 50 m², on oltava käsiammutin tai pikapaloposti
- tuotantotilassa on aina oltava käsiammutin tai pikapaloposti.

Käsiammuttimen on oltava sisäasianministeriön asetuksen käsiammuttimista mukainen.

Suurissa tiloissa tyypillisesti tulee olla yksi käsiammutin jokaista alkavaa 150–300 m² kohden tilan palovaarallisuudesta riippuen.

Rakennuksen omistajan ja haltijan yleisten tilojen osalta sekä huoneiston haltijan hallinnassaan olevien tilojen osalta on huolehdittava, että käsiammuttimet tarkastetaan ja huolletaan määräajoin käsiammutinliikkeen toimesta ja että ne pidetään niille määrättyissä paikoissa.

Alkusammutuskalustolle on jatkuvasti oltava vapaa pääsy.

5.2 Turvalaitteet

Poistumisopasteet, merkki- ja turvalaistutus

Toimiva turva- ja merkkivalaistusjärjestelmä varmistaa, että kiinteistöstä pääsee poistumaan turvallisesti ja nopeasti palo- tai muussa poikkeustilanteessa. Kohdemerkit ja opasteet kertovat nopeasti ja helposti poistumistiet. Poistumisreitien merkintöjen ja valaistuksen toimintakunnossa pysyminen on varmistettava säännöllisellä kunnossapidolla.

Poistumisopasteiden ja valaisimien tulee olla toimintakuntoisia ja asianmukaisesti huollettuja. Kunnossapidosta huolehtimisesta vastaavat rakennuksen omistaja

ja haltija yleisten tilojen ja koko rakennusta palvelevien järjestelyjen osalta sekä tilan haltija hallinnassaan olevien tilojen osalta.

Viallisista tai puutteellisista opasteista on ilmoitettava vastuuhenkilölle.

Poistumisopaste, turva- tai merkkivalo

Sijainti	TYA oppilaitokset
Keskuksen sijainti	Hallintotila, alakäytävä.
Kattavuus	TYA:n tilat.

5.3 Paloturvallisuus

Palovaroitin

Palovaroitin

Sijainti	Ylin kerros.
Kattavuus	Porrashuoneet.
Laitteiston malli	paristokäyttöinen

Poistumistiet

Poistumisturvallisuuden periaatteena on, että rakennuksen kaikista tiloista on joka hetki päästävä poistumaan vähintään kahta kulkureittiä pitkin ilman avainta tai muuta oven avausvälinettä. Poistumisen on voitava tapahtua myös pimeässä, joten kulkureittien on oltava joka hetki esteettöminä. Uloskäyntien edessä ei saa säilyttää tavaraa.

Uloskäytävien ja niihin johtavien tilojen ovien tulee olla hätätilanteessa helposti sisäpuolelta avattavissa.

Ovi voi olla lukittu esimerkiksi estämään luvaton tunkeutumista ulkoa sisälle, mutta se on oltava avattavissa sisäpuolelta ilman avainta huoneiston normaalin käytön aikana.

Majoitustilojen, hoitolaitosten sekä kokoontumis- ja liiketilojen uloskäytävät ja kulkureitit niille tulee yleensä varustaa poistumisopasteilla ja poistumisreittivalaistuksella. Poistumisopasteilla tai poistumisreittivalaistuksella tai molemmilla varustetaan muutkin sellaiset tilat, joista poistuminen muutoin saattaa olla ilmeisen vaikeata.

Ilmoita sammuneista tai rikkiäisistä valoista vastuuhenkilölle.

6 Sanoista tekoihin

Pelastussuunnitelman laatimisen jälkeen on syytä perehdyttää kiinteistössä vakituisesti oleskelevat ihmiset sen sisältöön. Käytäntöön vienti onnistuu monella tavalla. Pelastussuunnitelmaan lukemalla tutustuminen on hyvä lähtökohta. Muita keinoja tutustua turvallisuusasioihin ja parantaa turvallisuustietoutta ovat muun muassa:

- keskustelu pelastustoiminnasta vastaavan kanssa
- yhteinen koulutustilaisuus
- ohjeiden jako yleisiin tiloihin
- poistumisharjoitukset
- alkusammutuskoulutukset
- ensiapukoulutukset
- yhteisten talkoiden yhteydessä pidetyt turvallisuuskoulutukset.

Kiinteistön suojelusta vastaavan on hyvä tietää pelastussuunnitelmaan tutustuneiden määrä. Näin hän voi arvioida kiinteistön valmiuksia vaaratilanteisiin reagoimisessa, asukkaiden turvallisuustietoutta ja todeta myös, että suunnitelma ja sen sisältö on saatettu kaikkien asukkaiden tietoisuuteen. Tieto auttaa myös kiinteistön pelastustoiminnan kehittämisessä ja koulutuksen suunnittelussa. Tutustuttuasi tähän Pelsu Pelastussuunnitelmaan, kuittaa se luetuksi osoitteessa <http://pelsu.fi/u/ppZ>.

7 Toimintaohjeita

Seuraavilla sivuilla on selostus ohjeista onnettomuuksien ehkäisemiseksi sekä onnettomuus- ja vaaratilanteissa toimimiseksi. **Lue toimenpideohjeet tarkasti!**

Oikeat toimenpiteet, ratkaisut ja valinnat ehkäisevät ja rajoittavat onnettomuuksia. Vahinkoja voidaan näin minimoida tai ne voidaan poistaa kokonaan.

Turvallisuus on kaikkien yhteinen asia!

7.1 Avun hälyttäminen

Kaikissa kiireellisissä hätätilanteissa, olipa kyse sitten poliisin, pelastustoimen, sairaankuljetuksen tai sosiaalitoimen kiireellisestä avuntarpeesta SOITA NUMEROON: 112

Soita hätäpuhelu itse, jos voit

Tärkeää on, että hätäpuhelun soittaa se, jota asia koskee. Hänellä on tietoja, joita päivystäjä tarvitsee määritellessään millaista apua paikalle lähetetään. Välikäsien kautta tuleva puhelu voi viivästyttää avun paikalle tuloa.

Kerro, mitä on tapahtunut

Hätäkeskuspäivystäjä kysyy soittajalta tietoja tapahtuneesta, jotta hän osaa tarvittaessa lähettää tilanteeseen oikean avun.

Kerro tarkka osoite ja kunta

Hätäkeskuksen alueella saattaa olla useita samoja osoitteita eri kunnissa. Siksi on tärkeää kertoa osoitteen lisäksi tapahtumapaikkakunta.

Vastaa sinulle esitettyihin kysymyksiin

Päivystäjän esittämillä kysymyksillä on tarkoituksensa. Kysymykset eivät viivästyttä avun hälyttämistä. Kiireellisessä tapauksessa päivystäjä hälyttää jo puhelun

aikana auttamaan tulevat viranomaiset ja yhteistyökumppanit, sekä antaa näille lisätietoja tapahtuneesta.

Toimi annettujen ohjeiden mukaan

Päivystäjä on koulutettu antamaan ohjeita eri tilanteisiin. On tärkeää noudattaa annettuja ohjeita. Oikein suoritetuilla ensitoimenpiteillä on usein merkitystä tilanteen lopputuloksen kannalta.

Lopeta puhelu vasta saatuasi siihen luvan

Liian aikainen puhelun päättäminen voi hidastaa auttajien paikalle saapumista. Saatuasi luvan puhelun päättämiseen, sulje puhelin. Pidä linja vapaana. Päivystäjä tai kohteeseen saapuva auttaja voi tarvita lisätietoja tapahtuneesta.

7.2 Sairauskohtaus tai tapaturma

Selvitä mitä on tapahtunut

- Onko henkilö kaatunut tai pyörtynyt?
- Onko mahdollisesti silminnäkijöitä, jotka osaisivat kertoa tarkemmin tapahtuneesta?

Tarkista henkilön tila

- Onko henkilö heräteltävissä puhuttelemalla tai ravistelemalla?

Tarkista hengitys

- Jos henkilö ei herää, tarkista hengitys: aseta kämmenselkä potilaan suuteen ja kokeile tuntuuko ilmaa kulkevan.

Tee hätäilmoitus

- Soita numeroon **112**.
- Kerro, mistä soitat.
- Kerro, mitä on tapahtunut.
- Toimi ohjeiden mukaisesti.

Anna tarvittaessa ensiapua

- Jos henkilö ei hengitä, aloita ensiapu osaamisesi ehdoin.

Tajuton, mutta hengittävä potilas käännetään kylkiasentoon

Tarkkaile potilasta

- Jos potilaan tilassa tapahtuu muutoksia ennen pelastuslaitoksen saapumista, ilmoita siitä soittamalla uudelleen hätänumeroon **112**, jotta hätäkeskuksessa voidaan tehdä uusi tilannearvio.

Opasta ammattiauttajat nopeasti potilaan luokse

- Kerro ammattiauttajille mitä on tapahtunut ja mitä on tehty.

7.3 Tulipalo

Pelasta

- Suorita tilannearvio. Pelasta välittömässä vaarassa olevat.
- Varo hengittämästä savua! Savu on erittäin myrkyllistä ja hengitettynä aiheuttaa menehtymisen erittäin nopeasti.

Varoita

- Varoita muita rakennuksessa olevia tulipalosta ja uhkaavasta vaarasta.
- Ohjatkaa ihmiset kokoontumispaikalle.

Hälytä

- Hälytä palokunta paikalle soittamalla turvallisesta paikasta numeroon **112**.
- Hälytä mahdollisimman varhaisessa vaiheessa.
- Kerro kuka olet, missä palaa (osoite ja kerros), mikä palaa ja onko ihmisiä vaarassa.
- Älä katkaise puhelua ennen kuin saat luvan.

Sammuta

- Jos palo on pieni eikä savua ole, ensisammuta se joko sammutuspeitteellä tai sammuttimella.
- Rasvapalo sammutetaan tukahduttamalla se sammutuspeitteellä.
- Sähkölaittepalossa katkaise laitteen virta, tämän jälkeen voit aloittaa ensisammutuksen.

Rajoita

- Poista lähellä olevat tulenarat esineet ja syttyvät aineet.
- Rajoita palon sekä savun leviämistä sulkemalla ikkunat ja asunnon ovi poistuessasi.

Opasta

- Opasta itse tai järjestä opastus ja varmista esteetön pääsy palokunnalle tulipalopaikalle asti. Esimerkki: yksi henkilö opastaa parkkipaikan reunassa ja toinen rakennuksen vieressä.
- Ole tarvittaessa palokunnan apuna!

Hissin käyttö on tulipalon sattuessa ehdottomasti kielletty!

Evakuointitilanteessa kokoontumispaikka on: Puutori.

7.4 Tulipalo – toimintaohjeet, kun turvallinen poistuminen on estynyt

Joskus toisaalla riehuva tulipalo estää turvallisen poistumisen kiinteistöstä. Näissä tapauksissa on viisainta pysytellä savuttomassa tilassa ovet ja muut aukot suljettuina.

Jää asuntoon ja ole rauhallinen

- Kerrostaloissa jokainen asunto on tehty omaksi palo-osastokseen, josta palon leviäminen toiseen asuntoon on estetty rakenteellisin toimenpitein.
- Hyppääminen korkealta johtaa kohtalokkaiisiin seurauksiin, asuntoon jääminen ei.

Mene parvekkeelle tai ikkunan luo ja herätä huomiota

- huutamalla
- vilkuttamalla valoja
- heiluttamalla jotain näkyvää
- voit myös soittaa numeroon 112 ja kertoa tarkan osoitteen missä olet.

Varaudu tulipalon leviämiseen

- Laske varmuuden vuoksi vettä ammeeseen ja lavuaariin.
- Jos asuntoon alkaa tulla savua ovien raoista, postiluukusta tai ilmanvaihtoventtiileistä, tuuleta raikkaalla ilmalla ja tiivistä vuotokohdat kosteilla tekstiileillä.
- Jos asunnon ovi alkaa kuumeta, jäähdytä sitä vedellä.
- Jos liekit lyövät asunnon ikkunoihin, siirrä helposti syttyvät tavarat pois ikkunoiden läheisyydestä.

Noudata viranomaisten antamia ohjeita

7.5 Toiminta kokoontumispaikalla

Kun ihmiset ovat poistuneet rakennuksesta ja edenneet kokoontumispaikalle, alkaa suojelujohtaja johtaa toimintaa kokoontumispaikalla. Tilanteen mukaan on pohdittava, onko turvallista jäädä nimetyille kokoontumispaikalle, vai onko ihmiset ohjattava toisaalle: esimerkiksi ennalta sovittuun sisätilaan tai lähistöllä olevaan kiinteistöön (varakokoontumispaikka).

Kokoontumispaikalta ei saa poistua ilman lupaa. Suojelujohtaja tiedottaa tilanteen edistymisestä ja ilmoittaa milloin kiinteistöön saa palata.

Muistettavia asioita kokoontumispaikalla:

- mahdollisista loukkaantuneista huolehtiminen, ilmoitettava turvallisuushenkilöstölle
- liikuntarajoitteisista tai muuten vajaakuntoisista huolehtiminen
- ilmoitettava, mikäli tietää jonkun jääneen sisälle

Varakokoontumispaikka

Ankarissa talviolosuhteissa tai muissa tilanteissa saatetaan tarvita varakokoontumispaikkaa, johon ihmiset ohjataan. Myös viranomaiset osoittavat tarvittaessa suojapaikat pidempiaikaista suojautumista varten.

7.6 Liikuntarajoitteisen avustaminen hätätilanteessa

Liikuntarajoitteisten henkilöiden poistuminen rakennuksesta hätätilanteessa voi olla vaikeaa ja hidasta. Jos tiedät naapurissasi asuvan liikuntarajoitteisia henkilöitä, esimerkiksi invalideja, sokeita tai vanhuksia, pyri hätätilanteessa varmista-

maan myös heidän turvallinen poistumisensa. Jos tiedät naapurisi olevan kotona, mutta et voi auttaa häntä poistumaan, ilmoita pelastusviranomaisille tilanteesta heti kun mahdollista.

Toimi yhteistyössä muiden asukkaiden kanssa.

Huomioitavia asioita autettaessa liikuntarajoitteista henkilöä poistumisessa

- Auta liikuntarajoitteista poistumaan omien kykyjesi mukaan.
- Kuuntele autettavaa.
- Huolehdi auttamastasi henkilöstä myös ulospääsyn jälkeen.

7.7 Vesivahinko

Toimintaohjeet

- Veden pääsulku: Mercus Oy:n kellaritila.
- Lämmönjakohuone: Kellarikerros, C-porras
- Sähköpääkeskus: Kellarikerros, A-portaan puoleinen.
- Katkaise sähköt vuotokohteesta ja sen läheisyydestä.
- Tyrehdytä vuoto esim. sulkemalla veden pääsulku, jos mahdollista.
- Ilmoita asiasta välittömästi:
 - huoltomiehelle: Ilmari Leppänen, puh. 02 2329766
 - isännöitsijälle: Tommy Dahlberg, puh. 02 2772600
- Tarvittaessa ota yhteys yleiseen hätänumeroon **112**.

Mikäli vesivaara uhkaa rakennuksen ulkopuolelta

- Selvitä vesivaaran aiheuttaja.
- Jos kyseessä on vuoto, pyri tyrehdyttämään se.
- Pyri estämään veden pääsy rakennukseen
 - säkityksin
 - muovipeitteitä käyttämällä
 - johtamalla vesi pois päin rakennuksesta
- Hälytä tarvittaessa lisäapua.

7.8 Väkivallan uhatessa

Väkivalta ja väkivallalla uhkailu on nykypäivänä yksi todennäköisimmin toteutuvista riskeistä.

Aseistamattomassa väkivallantilanteessa pyri tekemään nopea tilannearvio.

- Älä provosoidu tai provosoi.
- Käyttäydy rauhallisesti ja pyri rauhoittamaan henkilö omalla käytökselläsi.
- Varmista, ettet käännä selkääsi tai ajaudu nurkkaan, jotta sinulla on aina pakotie uhkaavasti käyttäytyvän henkilön läheisyydestä.
- Mahdollisuuksien mukaan pyydä apua.
- Pakene ja auta muita pakenemaan paikalta

Oikeusturvan kannalta on hyvä, että tapahtumalla on silminnäkijä. Muista kuitenkin pitää huolta omasta turvallisuudestasi, älä turhaan leiki sankaria. Pyri ohjaamaan uhkaava henkilö paikkaan, jossa hän ei voi olla vahingoksi muille. Tapauksen jälkeen ilmoita tapahtuneesta tarvittaessa poliisille. Jos uhkaavalla henkilöllä on ase, toimi seuraavasti.

- Älä provosoidu tai provosoi.
- Älä tee vastarintaa.
- Pyri mahdollisuuksien mukaan pelastamaan ja varoittamaan muita, mutta älä leiki sankaria.
- Ovien sulkemisella voidaan rajoittaa henkilön kulkua kiinteistössä.
- Tilanteen jälkeen, soita **112**, jotta paikalle saadaan ammattiapua mahdollisimman nopeasti. Kuuntele ohjeita ja toimi niiden mukaan.

Jokainen uhkaus ja havainto mahdollisesta uhkatilanteesta on otettava vakavasti ja niistä on ilmoitettava välittömästi poliisille. Omalla käyttäytymisellä voi olla mahdollista vaikuttaa tilanteen kehittymiseen, ota siksi kaikki uhkatilanteet vakavasti ja pyri rauhoittamaan jo alkaneet tilanteet.

7.9 Pommiuhka

Pommiuhkaus on usein perätön ja häiriintyneen ihmisen tekemä, mutta se on silti aina otettava vakavasti ja jokaisesta uhkauksesta tulee ilmoittaa poliisille. Tärkeää tilanteessa on säilyttää oma maltti ja rauhallisuus.

Kun uhkaus tulee puhelimitse

- Pysy rauhallisena. Pitkitä puhelua.
- Tee muistiinpanoja. Kirjoita uhkaus sanatarkasti muistiin.
- Kysele kysymyksiä.

- Missä pommi on?
- Miltä pommi näyttää?
- Milloin pommi räjähtää?
- Miksi?
- Pyri saamaan työoverin huomio jo puhelun aikana, jotta hän voisi tiedottaa turvallisuudesta vastaavaa jo puhelun aikana.
- Kiinnitä huomiota soittajan puhetyyliin ja äänen sävyihin.
 - Onko hänen puheestaan havaittavissa murteita tai muita erityispiirteitä?
 - Onko hän kiihtynyt?
 - Lukeeko hän viestin paperilta?
- Kuuntele myös taustäääniä (esimerkiksi liikenne tai taustalla käytävät keskustelut).
- Puhelun jälkeen tiedota asiasta oman tilasi ja kiinteistön turvallisuudesta vastaavia henkilöitä (ks. Turvallisuushenkilöstö-luku).
- Mikäli tämä ei ole mahdollista, soita välittömästi poliisille 112 ja toimi sieltä saatujen ohjeiden mukaisesti.

Epäilyttävä esine tai uhkauskirje

- Älä koske esineeseen.
- Mikäli kyseessä on kirje tai muu vastaava, jota jo olet käsitellyt, paina mieleesi kohdat, joihin olet koskenut, ja sijoita kirje esimerkiksi muovitaskuun.
- Ilmoita välittömästi oman tilasi ja kiinteistön turvallisuudesta vastaaville henkilöille (ks. Turvallisuushenkilöstö-luku) sekä poliisille yleiseen hätänumeroon 112.
- Eristä aluetta mahdollisuuksien mukaan. Pidä mielessä tuleva mahdollinen poliisitutkinta (sormen- ja kengänjäljet ensiarvoisia todisteita).
- Älä hätäänny. Toimi poliisin sekä turvallisuushenkilöstön ohjeiden mukaisesti.

7.10 Yleinen vaaramerkki

Yleinen vaaramerkki on minuutin pituinen nouseva ja laskeva äänimerkki tai viiranomaisen kuuluttama varoitus. Nousevan sekä laskevan jakson pituus on 7 sekuntia.

Yleinen vaaramerkki tarkoittaa väestöä uhkaavaa välitöntä vaaraa. Varoitus annetaan taajamissa kiinteällä ulkohälytinjaerjestelmällä ja taajamien ulkopuolella kuluneuvon asennetuilla liikkuvilla hälyttimillä.

Vaara ohi -merkki on yhden minuutin mittainen tasainen äänimerkki. Se on ilmoitus siitä, että uhka tai vaara on ohi.

Toimi näin kuultuasi yleisen vaaramerkin

- Siirry sisälle.
- Pysy sisällä.
- Sulje ovet, ikkunat, tuuletusaukot ja ilmastointilaitteet.
- Avaa radio ja odota ohjeita.
- Vältä puhelimen käyttöä, etteivät linjat tukkeudu.
- Älä poistu alueelta ilman viranomaisten kehotusta, ettet joutuisi vaaraan matkalla.

7.11 Kaasuvaara

Kaasuvaarasta annetaan yleinen vaaramerkki

Lisätietoja vaaran laadusta saat radiosta ja televisiosta. Kaasuvaaraan liittyy tavallisesti seuraavia asioita.

- Jos olet sisätiloissa ja haistat kaasua:
 - pysyttele sisällä
 - yläkerroksissa on paras suoja
 - paina märkä vaate suun eteen ja hengitä sen läpi
 - pysyttele yläkerroksissa, kunnes vaara on ohi
 - älä mene kellariin.
- Jos olet ulkona, kun haistat kaasua etkä pääse sisälle:
 - kiirehdi kaasupilven alta sivutuuleen
 - pyri mahdollisimman korkealle, esimerkiksi mäen päälle
 - paina märkä vaate, ruoho, turve- tai sammaltuppo suun eteen ja hengitä sen läpi.

Lisätietoja kaasulta suojautumiseksi

- Pysäytä ilmastointilaitteet ja sulje ovet sekä ikkunat tiiviisti. Mitä tiiviimmäksi rakennuksen saat, sitä hitaammin kaasu tunkeutuu sisälle.
- Voit sulkea ja teipata myös sisäovet ja pysytellä tuulen alapuolisissa tiloissa. Kaasun hajun tuntiessasi voit hengittää kostean, huokoisen kankaan läpi.
- Viranomaiset ilmoittavat radiossa tai kaiutinautoilla milloin myrkkypilvi on haihtunut. Tuuleta sisätilat sen jälkeen huolellisesti.

7.12 Säteilyvaara

Säteilytilannetta valvotaan jatkuvasti koko maassa mittareilla. Pienetkin muutokset huomataan heti ja niistä tiedotetaan viipymättä. Säteilyvaarasta annetaan yleinen vaaramerkki.

Mene sisälle

Sulje tiiviisti ovet, ikkunat, tuuletusaukot ja ilmastointi, jotta radioaktiiviset aineet eivät pääsisi sisään. Talon keskiosissa ja kellarissa on paras suoja.

Joditabletit

Ota joditabletti vasta viranomaisten kehotuksesta, jonka kuulet radiosta tai televisiosta. Joditabletit ehkäisevät radioaktiivisen jodin kertymistä kilpirauhaseen,

mutta eivät anna muuta suojaa. Tabletteja ei pidä lähteä vaaratilanteessa noutamaan rakennuksen ulkopuolelta. Jodeja voi hankkia etukäteen apteekista. Jodi-tabletteja tulisi olla kiinteistössä 2 per henkilö.

Suojaa ruokasi ja juomavesi

Laita esillä olevat elintarvikkeet muovipusseihin tai tiiviisiin astioihin. Jääkaappi, pakastin ja tiiviit pakkaukset suojaavat radioaktiiviselta pölyltä.

Ulkona liikkuminen

Jos on pakko mennä ulos, käytä tiivistä, ihon peittävää asua, esimerkiksi sadevaatteita. Riisu vaatteet sisälle tullessasi eteiseen ja peseydy huolella. Käytä hengityssuojainta, pyyhettä tai talouspaperia estämään radioaktiivisten hiukkasten pääsy keuhkoihin.

Lisäohjeet

Lisäohjeita saat kaupunkisi pelastusviranomaisilta, tiedotusvälineistä sekä Yleisradion teksti-TV:n sivulta 867. Tietoa saat myös Säteilyturvakeskuksen Internet-sivuilta osoitteesta www.stuk.fi ja pelastustoimen sivuilta www.pelastustoimi.fi/turvatietaa.

Annosnopeus yli 100 $\mu\text{Sv/h}$

Jos annosnopeus ylittää 100 $\mu\text{Sv/h}$, annetaan väestölle säteilyvaroitus. Viimeistään tällöin on aloitettava suojautumistoimenpiteiden kohottaminen tämän pelastussuunnitelman mukaisesti:

- Informoi asukkaita.
- Suojeluorganisaation käynnistäminen ja tehtävien kertaaminen.

Väestönsuojan toimintakuntoon laitto (suojanhoitaja ja tarvittava määrä apulaisia)

- Väestönsuojan tyhjennys. Väestönsuojan tulee pystyä saattamaan toimintakuntoon kolmessa vuorokaudessa.
- Viestiyhteyksien kokeilu.
- Ilmanvaihtokoneet suljetaan ja rauhanajan ilmanvaihto tilkitään sulkulevyillä.

Väestönsuojan varusteiden käyttöönotto

- Kyseiset tarvikkeet on hankittava etukäteen ja ne säilytetään väestönsuojassa suojanhoitajan osoittamassa paikassa.
- Jakakaa suojavarusteet suojeluorganisaatiolle.
- Suojelujohdon, suojeluvalvojen ja suojelupalveluryhmien varusteiden jakamisesta vastaa suojelujohtajan määräämä henkilö.
- Varusteet säilytetään väestönsuojassa. Varusteet tulisi tarkastaa viiden vuoden välein ja vaihtaa vanhentuneet varusteet uusiin.

Säteilymittausten aloittaminen

- Määräajoin, aina samoista paikoista.
- Tulokset kirjataan ja tiedot toimitetaan suojelujohtajalle.
- Tulosten perusteella suojelujohtaja voi harkintansa mukaan antaa suojautumiskäskyn ennen viranomaisten antamaa määräystä.
- Kun annosnopeus ylittää 1 000 $\mu\text{Sv/h}$, viranomaiset antavat säteilyhälytyksen ulkohälyttimillä ja radion välityksellä.
- Tällöin suojelujohtajan on annettava suojautumiskäsky, jonka perusteella suojautuminen tehdään väestönsuojaan.

- Väestönsuojassa pysytään annosnopeuden ollessa korkealla.
- Suojassa noudatetaan suojelujohtajan ennalta laatimaa päiväohjelmaa.
- Kun mittaukset osoittavat annosnopeuden laskeneen ja viranomaiset antavat luvan siirtyä ns. lievennettyyn suojautumiseen, voidaan liikkua rakennuksen sisätiloissa, varsinaisen suojan ulkopuolella, lyhyitä aikoja kerrallaan.
- Tiedustelijat tekevät säteilymittauksia ulkona suojavarusteissa. Tällainen lievennetyn suojautumisen vaihe voi kestää viikkoja.

Ulkonäkäyntien aikana on muistettava:

- Annetaan mukaan säteilymittari.
- Henkilön saama säteilyannos kirjataan muistiin.
- Ulkona kävijöitä vuorotellaan.
- Säteilypölylle altistuneet pestään huolellisesti ennen suojatiloihin siirtymistä.
- Lievennetyn suojautumisen aikana viranomaiset antavat toimintaohjeita. Hälytystila puretaan viranomaisten käskystä.

Hälytystilan purkamisen jälkeen

- Suoritetaan alue- ja laitepuhdistukset
- Pidetään yllä henkilökohtaista säteilyannospäiväkirjaa
- Normaaliin päivärytmiin voidaan palata, kun annosnopeus on laskenut alle 100 $\mu\text{Sv/h}$.

7.13 Sähkökatkot

Toiminta sähkökatkon aikana:

- Tarkista ensin sulakkeet. Jos ne ovat ehjät, selvitä toimivatko naapurisi tai naapuritalojen sähköt.
- Jos sähköt katkeavat laajemmalla alueella, on häiriö jo tiedossa ja korjaustoimenpiteet aloitettu. Useimmilla sähköntoimittajilla on nauhoitettu häiriötiedote vikapalvelunumerossa, joka kertoo tiedossa olevan sähkökatkotilanteen alueellasi.
- Mikäli sähköjen palauduttua sähköt käyttäytyvät oudosti, esimerkiksi valot palavat normaalia kirkkaammin tai himmeämmin, saattaa syynä olla sähköverkon nollajohtimen katkeaminen. Tästä voi seurata laitevaurioita, tulipalo ja pahimmillaan sähköiskun vaara. Näissä tilanteissa katkaise sähkö pääkytkimestä ja soita sähköntoimittajasi vikapäivystykseen.
- Sähkökatkon jatkuessa pidempään varaudu etenkin talvisaikaan lämpimin vaattein sekä tarvittaessa kotivaran avulla. Kotivaran ohje löytyy liitteistä.

8 Väestönsuojelu

Väestönsuojan tarkoitus on suojella ihmisiä sortumilta, räjähdyspaineelta, sirpaleilta, kaasuilta, säteilyltä ja tulipaloilta. Kiinteistössä on yksi väestönsuoja. Jokaiselle väestönsuojalle on suositeltavaa valita väestönsuojanhoitaja ja hoitajan apulainen. Kiinteistön väestönsuojanhoitajien on hyvä opetella väestönsuojan laitteiden käyttö ja suojan käyttökuntoon laitto.

Suomessa väestönsuojapaikka löytyy noin 3,8 miljoonalle ihmiselle. Väestönsuojia on asuintaloissa ja muissa kiinteistöissä. Kiinteistöissä sijaitsevien väestönsuojien lisäksi on olemassa yleisiä väestönsuojia, kuten kalliosuojia. Tällaisia yleisiä väestönsuojia, joista viranomaiset vastaavat, on yleensä vain suurimmissa kaupungeissa.

Normaalioloissa suojia käytetään yleensä harrastustiloina, varastoina tai jossain muussa hyötykäytössä. Väestönsuoja on kuitenkin voitava ottaa käyttöön 72 tunnissa viranomaisten määräyksestä.

Väestönsuojassa on huolehdittava siitä, että suojan metalliosat eivät ruostu, tiivisteet pysyvät ehjinä, laitteet toimivat ja varustus pysyy tallella.

Kiinteistössä on yksi väestönsuoja:

- 3kpl, 1kpl A- ja 2kpl E- portaan kellarikerroksessa..

Kiinteistön väestönsuojan suojaluokka on B/C, mikä tarkoittaa vuosina 1963–1972 rakennettua suojatyyppeä. Siinä on koneellinen tai käsikäyttöinen ilmanotto hieka- ja aktiivihiili-hiukkassuodattimella varustettuna. Tässä suojamallissa on mahdollista suojautua pitkiä aikoja.

9 Säilyttäminen kiinteistössä

Erilaisten tavaroiden säilyttämisestä voi aiheutua tulipalon syttymisen tai leviämisen vaara, turvallisen poistumisen estyminen hätätilanteessa sekä tulipalon sammuttamisen vaikeutuminen. On helpompi estää tulipalo ennalta kuin sammuttaa se. Siksi pitää tietää, mikä paloja aiheuttaa ja tunnistaa vaaratekijät omasta lähiympäristöstä. Pelastuslaissa on määräykset mm. helposti syttyvien materiaalien ja muiden tavaroiden säilyttämisestä talojen tiloissa. Kemikaalilainsäädännössä on rajoituksia palavien nesteiden ja muiden vaarallisten kemikaalien säilyttämiselle tiloissa, joissa ne voivat aiheuttaa erityisvaaraa. Monet kotonakin säilytettävät aineet kehittävät räjähdysherkkiä kaasuja, jotka syttyvät kipinästä, esimerkiksi valokatkaisimen aiheuttamasta kipinästä - syttymiseen ei siis tarvita edes tulta. Käsittele siksi palovaarallisia aineita aina ohjeiden mukaan. **Palovaarallisten aineiden säilyttäminen huoneistokohtaisissa varastoissa on kokonaan kielletty.** Asunnoissa ja autotalleissa niiden säilyttämistä on rajoitettu. **Rakennuksen uloskäynnit on aina pidettävä kulkukelpoisina ja esteettöminä.**

Asunnot

- Asunnoissa tulee välttää tarpeettomien tavaroiden varastointia.
- Asunnoissa saa säilyttää normaalin kodin irtaimiston lisäksi:
 - erittäin helposti syttyviä, helposti syttyviä ja syttyviä palavia nesteitä sekä palavia aerosoleja yhteensä enintään 25 litraa
 - palavia nesteitä, joiden leimahduspiste ylittää 55 °C, saa säilyttää enintään 50 litraa
 - nestekaasua saa säilyttää enintään 25 kg
 - ilotulitusvälineet, enintään 5 kg (netto), on säilytettävä lukitussa kaapissa siten, ettei niiden läheisyydessä ole sellaisia lämmönlähteitä tai tulenkäsittelyä, joka voisi aiheuttaa tulitteiden syttymisen
 - bensiiniä voi säilyttää asuintiloissa enintään 25 litraa

Uloskäytävät, porrashuoneet, sisäiset käytävät, ullakot, kellarien ja varastojen kulkureitit

- Ei saa säilyttää mitään tavaraa.

Ullakkovarastot

- Ei saa säilyttää helposti syttyvää materiaalia tai muuta tavaraa.
- Nestekaasua ei saa säilyttää ullakkotiloissa.
- Ei saa säilyttää lainkaan bensiiniä, kaasupulloja tai muita palavia nesteitä.
- Ilotulitusvälineitä ei saa säilyttää ullakkotiloissa.

Kellarivarastot

- Ei saa säilyttää helposti syttyvää materiaalia.
- Nestekaasua ei saa säilyttää kellaritiloissa.
- Ei saa säilyttää lainkaan bensiiniä, kaasupulloja tai muita palavia nesteitä.
- Ilotulitusvälineitä ei saa säilyttää kellarin asuntokohtaisissa säilytystiloissa eikä yhteiskäytössä olevissa tiloissa.

Autotallit

- Autotallissa saa säilyttää auton ja autonrenkaat, mopon, perämoottorin, auton huoltoon tarvittavat varaosat ja työkalut sekä ulkoiluun ja liikuntaan liittyvät välineet
- Ajoneuvosuojissa säilytettävässä ajoneuvossa sisällä olevaa polttoainetta ei lasketa säilytysmääriin
- Autotallissa voi säilyttää syttyviä sekä helposti ja erittäin helposti palavia nesteitä enintään 60 litraa ja enintään 200 litraa palavia nesteitä, joiden leimahduspiste on yli 55 °C
- Yhteisten autotallien ja -katosten maksimimäärä on koko tallille tai katokselle, ei esim. per asukas
- Nestekaasua autotallissa saa säilyttää irtosäiliöissä enintään 25 kg

Rakennusten alla tai läheisyydessä

- Ei saa säilyttää helposti syttyvää materiaalia tai muuta tavaraa rakennusten seinustoilla, mm. roska-astiat, pahvipinot ja kuljetuslavat
- Ulkona olevat roska-astiat, myös jätekatokset sijoitetaan vähintään kahdeksan metrin etäisyydelle rakennuksesta

Asuinrakennukseen kuuluva erillinen varastotila tai huolto- tai työpaikka-huone

- Voi säilyttää 100 l bensiiniä (tai muita herkästi syttyviä palavia nesteitä) ja 200 l palavia nesteitä, joiden leimahduspiste on yli 55 °C (esimerkiksi öljy ja dieselöljy)

Huom!

- Pelastusviranomainen voi yksittäistapauksissa antaa poikkeuksia, esimerkiksi säilytettäväksi isomman määrän tai sallia säilytyksen eri paikassa tai rajoittaa säilytystä, jos turvallisuus sitä vaatii
- Taloyhtiöllä voi myös olla omia sääntöjä
- Epäselvissä tapauksissa kannattaa aina ottaa yhteyttä paikallisen pelastuslaitoksen palotarkastajaan

10 Liitteet

Tässä pelastussuunnitelmassa on seuraavat liitteet:

- Liiketilän haltijan velvollisuudet
- Alkusammuttimien käyttöohjeet
- Autosuoja
- Yleiset ohjeet
- Kotivara
- Tulityöt

Liite A Liiketilän haltijan velvollisuudet

Tilän haltijan tai toiminnanharjoittajan on mahdollisuuksiensa mukaan valvottava, että työpaikalla noudatetaan tulipalon ja muun onnettomuuden ehkäisemiseksi ja henkilöturvallisuuden varmistamiseksi annettuja säännöksiä ja määräyksiä. On suositeltavaa nimetä turvallisuudesta vastaava henkilö, joka huolehtii turvallisuusasioista ja toimii yhteistyössä kiinteistön vastuuhenkilöiden kanssa.

Tilanhaltijan sekä toiminnanharjoittajan on osaltaan huolehdittava siitä, että rakennus, rakennelma ja sen ympäristö pidetään sellaisessa kunnossa, että

- tulipalon syttymisen, tahallisen sytyttämisen sekä leviämisen vaara on vähäinen
- rakennuksessa olevat henkilöt pystyvät tulipalossa tai muussa äkillisessä vaaratilanteessa poistumaan rakennuksesta tai heidät voidaan pelastaa muulla tavoin
- pelastustoiminta on tulipalon tai muun onnettomuuden sattuessa mahdollista.

Helposti syttyvää materiaalia tai muuta tavaraa ei saa säilyttää ullakolla, kellaris- sa, kulku- tai poistumisteillä, rakennuksen alla tai sen välittömässä läheisyydessä.

Seuraavat varusteet ja laitteet on pidettävä toimintakunnossa sekä huollettava ja tarkastettava asianmukaisesti:

- sammutusvälineet
- palonilmaisu-, hälytys- ja muut onnettomuuden vaaraa ilmaisevat laitteet
- poistumisreittien opasteet ja valaistus.

Tilän haltija ja toiminnanharjoittaja vastaavat osaltaan laitteiden kunnosta ja ilmoittavat epäkohdista vastuuhenkilölle.

Tilän haltijan sekä toiminnanharjoittajan on osaltaan

- ehkäistävä tulipalojen syttymistä ja muiden vaaratilanteiden syntymistä
- varauduttava henkilöiden, omaisuuden ja ympäristön suojaamiseen vaaratilanteissa
- varauduttava tulipalojen sammuttamiseen ja muihin sellaisiin pelastustoimenpiteisiin, joihin ne omatoimisesti kykenevät
- ryhdyttävä toimenpiteisiin poistumisen turvaamiseksi tulipaloissa ja muissa vaaratilanteissa sekä toimenpiteisiin pelastustoiminnan helpottamiseksi.

Liite B Alkusammuttimien käyttöohjeet

Alkusammutusvälineillä tarkoitetaan yhden henkilön käyttöön soveltuvia sammutusvälineitä, jotka sopivat erityisesti palonalkujen ja pienehköjen palojen sammuttamiseen. Alkusammutuskalustoa ovat käsisammuttimet, pikapalopostit ja sammutuspeitteet. Opettele sammuttimen käyttö etukäteen!

B.1 Sammuttimet

- Kierrä sammutinta ylösalaisin ja ravista sammutinta, tämä varmistaa jauheen juoksevuuden.
- Vedä varmistinsokka irti.
- Lähesty paloa tuulen suunnasta.
- Jos olet sisällä lähesty matalana lattianrajassa, tämä parantaa näkyvyyttä.
- Ota sammuttimen letkun päästä ote ja suuntaa sammutusaine liekkien juureen, älä katko liekkejä.
- Aloita sammuttaminen edestä ja jatka taaksepäin, tai alhaalta ylöspäin.
- Sammutusta voi tehostaa edestakaisin suuntautuvalla liikkeellä.
- Koko palava alue on peitettävä sammutepilveen.
- Liekkien sammuttua sammuttamisen voi lopettaa.
- Tarkkaile palanutta kohdetta ja varmistu, että palo on sammunut.
- Mikäli kohde syttyy uudelleen, toista sammutus.

B.2 Sammutuspeitteet

- Ota kiinni peitteen nurkista ja suojaa kätesi peitteen sisään.
- Astu jalalla peitteen päälle, tämä estää liekin tulon kasvoille.
- Jos olet ulkona, lähesty paloa tuulen suunnasta.
- Ojenna kädet suoriksi.

- Levitä peite palon päälle.
- Pidä peitettä tiiviisti palon päällä ja varmistu, että palo on sammunut.
- Suojaa itsesi peitteen nostamisen aikana, palo voi syttyä uudelleen.
- Varmista vielä kerran, että palo on sammunut.

Liite C Autosuoja

Autosuoja on tarkoitettu vain moottoriajoneuvojen säilyttämistä varten. Autosuojan käyttötarkoitus mainitaan voimassa olevassa rakennusluvassa.

Autosuojan rakentamisen paloturvallisuusvaatimukset määritellään Suomen rakentamismääräyskokoelman E-sarjassa. Vaatimuksissa on eroja muihin käyttötarkoituksiin nähden esimerkiksi rakenteiden palonkestävyydessä ja poistumisturvallisuudessa.

Autosuojaa ei saa käyttää rakennusluvan vastaisesti ilman pelastusviranomaisten lupaa. Käyttötarkoitus on moottoriajoneuvojen pysäköintitila, ei siis autopesula, lastaustila, jätehuone, varasto, myymälä, kirpputori, autokorjaamo, rengasvarasto tms.

Autosuojissa muun irtaimiston säilyttäminen on rajoitetumpaa johtuen suuremmista omaisuus- sekä henkilöriskeistä. Muuta irtaimistoa moottoriajoneuvon lisäksi saa säilyttää seuraavasti:

- mopoja, moottoripyöriä, moottorikelkkoja ja muita ajoneuvokisterissä olevia moottoriajoneuvoja
- polkupyöriä
- peräkärryä tyhjänä
- kiinteistön huoltamiseen tarkoitettuja moottoriajoneuvoja.

Yllä olevan luettelon lisäksi ei saa säilyttää mitään muuta irtaimistoa, kuten:

- oman kiinteistön huoltoon tarkoitettuja moottoriajoneuvoihin liitettäviä lisälaitteita
- työkoneita, kuten kaivureita, täryttimiä, ajettavia nostimia ym.

Autohalli

Sijainti

Talon alla, 3kpl.

Liite D Palovaroitinohje

Palovaroitin on laite, joka havaitsee alkavan palon ja hälyttää voimakkaalla äänellä. Palovaroitin on pakollinen kaikissa asunnoissa, myös kesäasunnoissa. Palovaroitin toimii yleensä paristolla. Se voi saada virtaa myös sähköverkosta. Sähkökatkojen varalta siinä pitää silloin olla myös paristo tai akku. Uusissa asunnoissa, joihin on haettu rakennuslupaa 1.2.2009 jälkeen, pitää olla sähköverkkoon kytketty palovaroitin.

Sijoita palovaroitin kattoon

Palovaroitin sijoitetaan kattoon, koska savu nousee ylös. Jos asunnossa on useita kerroksia, jokaisessa kerroksessa pitää olla **oma** palovaroitin. **Muista myös seuraavat ohjeet, kun sijoitat palovaroittimen:**

- Sijoita palovaroitin kattoon keskelle huonetta sellaiseen paikkaan, johon savu pääsee leviämään esteettä.
- Asenna palovaroitin vähintään 50 senttimetrin päähän seinästä, nurkasta tai kattopalkista.
- Älä asenna palovaroitinta lähelle tuuletusikkunaa tai ilmanvaihtokanavaa. Ilmavirtaus voi estää savun pääsyn palovaroittimeen.
- Älä sijoita palovaroitinta keittiöön tai kosteisiin tai erittäin pölyisiin tiloihin.
- Noudata palovaroittimen mukana tulevaa asennusohjetta.

Pidä palovaroitin kunnossa ja testaa sen toimintaa kuukausittain

Palovaroitin kerää helposti pölyä, jolloin se voi aiheuttaa virrehälytyksiä. Palovaroitin kannattaa puhdistaa muutaman kerran vuodessa.

Näin pidät palovaroittimen kunnossa

- Imuroi palovaroitin kevyesti.
- Pyyhi pölyt palovaroittimen päältä kevyesti kostealla pyyhkeellä. Älä päästä kosteutta palovaroittimen sisälle.
- Testaa palovaroitin aina puhdistuksen jälkeen painamalla testinapista. Äänimerkki ilmoittaa, että palovaroitin toimii.
- Testaa palovaroittimen toiminta kerran kuussa painamalla testinapista. Älä käytä testaamiseen palavaa tulitikkua, kynttilää, tupakansytytintä tai vastaavaa.
- Vaihda tavallinen paristo palovaroittimeen kerran vuodessa.
- Palovaroitin kannattaa vaihtaa uuteen 5–10 vuoden välein. Vanhaa palovaroitinta ei kannata korjata, vaan on halvempaa ostaa uusi.

Liite E Yleiset ohjeet

Sen lisäksi mitä lait, asetukset ja muut sopimukset määräävät, asumisviihtyvyyden turvaamiseksi on lisäksi hyväksyttävä kiinteistökohtaiset järjestyssäännöt sekä yleiset ohjeet.

Kaikkien asukkaiden on käyttäytymisellään otettava huomioon talon muut asukkaat, eikä kukaan saa tarpeettomasti häiritä toisten asumisviihtyvyyttä. Asukkaiden on huolehdittava siitä, että myös heidän vieraansa noudattavat näitä talon järjestyssääntöjä.

E.1 Ulko- ja piha-alueet

Ulkoalueiden käytössä on noudatettava siisteyttä eikä nurmikkaa, pihan istutuksia, pihakalusteita tai leikkivälineitä saa vahingoittaa. Ulkoalueilla liikuttaessa tulee käyttää yleisiä kulkuväyliä. Autoilla ajo talojen välisillä kulkuväylillä on sallittua vain lyhytaikaisesti muutto- ym. tavarankuljetustarkoituksessa. Noudata tyhjäkäynnistä säädettyjä rajoituksia myös piha- ja paikoitusalueilla.

E.2 Pysäköinti

Autojen pysäköinti on sallittua vain tarkoitukseen merkityille alueilla. Huoneistoista tai muista sisätiloista ei saa vetää sähköjohtoja ulkokäyttöön.

E.3 Huoneistot

Huoneistossa sekä kiinteistön alueella on annettava asumisrauha muille asukkaille. Mahdollisista poikkeuksellisen suurista perhejuhlista tms. tulisi tiedottaa naapureille etukäteen.

E.4 Parvekkeet

Parveke tulee pitää siistinä ja talvisin lumesta luotuna. Kukka-astiat tulee sijoittaa kaiteen sisäpuolelle. Kukkien kastelu ja parvekkeen pesu juoksevalla vedellä on kielletty. Mattojen tomuttaminen, tupakantumppien tai muiden roskien heittäminen parvekkeelta ja ikkunoista on ehdottomasti kielletty. Parvekkeilla on kaikenlainen grillaaminen tai muu lämpimän ruoan valmistaminen kielletty.

E.5 Kotieläimet

Kotieläimet eivät saa häiritä talon muita asukkaita. Eläinten päästäminen yksin huoneiston ulkopuolelle on ehdottomasti kiellettyä. Huoneistojen ulkopuolella kotieläimet (myös kissat) on pidettävä aina kytkettyinä tai kuljetushäkeissä ja sellaisen valvonnan alaisena, että muiden liikkuminen alueella on häiriötöntä ja turvallista. Koiran ja kissan ulkoiluttajan on pidettävä huolta siitä, ettei eläin likaa tai vahingoita kiinteistön rakennuksia tai ulkoalueita. Kotieläinten jätökset tulee korjata pois. Koiran ja kissan ulkoiluttaminen on ehdottomasti kielletty lasten leikkeihin varatuilla paikoilla ja niiden välittömässä läheisyydessä.

E.6 Jätehuolto

Jäteastioiden ulkopuolelle ei saa jättää jätepusseja, pahvia, huonekaluja, ongelmajätteitä yms. Ongelmajätteet on jokaisen toimitettava niiden keräyspisteisiin, esim. akut, autonrenkaat. Vanhat huonekalut, televisiot ym. tavarat on jokaisen toimitettava itse jäteasemalle.

E.7 Pesula

Pesulan koneilla ei saa pestä, kuivata eikä mankeloida mattoja. Ulkopuolisilta henkilöiltä pesulan käyttö on kielletty. Tutustu koneiden käyttöohjeisiin pesulassa. Kaarituelliset rintaliivit on pestävä ehdottomasti pesupussissa, sillä tukien irtoaminen koneeseen aiheuttaa oikosulun ja rikkoo koneen. Jätä pesula käytön jälkeen siistiin kuntoon. Sellaiseen kuntoon, johon itse haluaisit tulla pesemään mielelläsi pyykkejä.

E.8 Pyykkihuolto

Pyykit tulee tyhjentää pesukoneesta ja kuivaushuoneesta heti pesu-/kuivausvaiheen päätyttyä, jotta tilat vapautuvat seuraaville käyttäjille. Kuivaushuoneen käyttö on sallittua vain puhtaan pyykin kuivattamiseen. Pyykkien säilyttäminen pesutuvalla ja kuivaushuoneessa on kiellettyä.

E.9 Kuivaushuone

Kuivaushuone on tarkoitettu tavanomaisen pyykin kuivaamiseen. Tutustu kuivauslaitteen käyttöohjeisiin. Kuivauslaitteita ei saa käyttää yöllä niiden aiheuttaman melun takia. Kuivaimen välittömään läheisyyteen (0,5 m) ei saa asettaa mitään (PALORISKI)!

E.10 Saunan käytön turvallisuus

Saunaosaston käytössä on syytä muistaa seuraavat turvallisuusasiat:

- Märät saippuaiset lattiat ovat liukkaita.
- Noudata varovaisuutta liikkuessasi löylyhuoneessa ja lauteilla.
- Noudata sähkölaitteiden (esim. hiustenkuivaajan) käytössä samoja turvallisuusohjeita kuin asunnossa. Sähkölaitteiden vieminen pesuhuoneeseen on kielletty.
- Ilmoita havaitsemistasi vioista heti isännöitsijälle

E.11 Saunan käyttö

Noudata saunaosaston käytössä seuraavia pelisääntöjä:

- Älä jätä suihkua valumaan mennessäsi löylyyn, se aiheuttaa huomattavaa veden tuhlausta ja asumiskulujen nousua.
- Älä kastele saunan lauteita ja seiniä, se lyhentää niiden kestoikää merkittävästi.
- Käytä laudeliinaa hygieniasyistä.
- Huuhtelee saippua pois lattialta.
- Älä tupakoi saunaosastolla.
- Sammuta valot poistuessasi.
- Älä jätä ikkunoita tai ulko-ovia auki.

Jos havaitset puutteita tai muuta niin ilmoita asiasta kiinteistönhoitajalle.

Liite F Kotivara

Kotivara on osa taloyhtiön asukkaiden omatoimista suojelua. Yllättävistä tilanteista selviää vähemmän harmein, kun kotona on kotivara. Kotivara tarkoittaa, että kotiin hankitaan ruokaa ja muita päivittäin välttämättä tarvittavia tavaroita vähän enemmän. Kotivaran pitäisi riittää useaksi päiväksi, jopa viikoksi. Kotivara on normaalissa kierrossa olevia elintarvikkeita ja tavaroita, joita täydennetään sitä mukaa kun niitä käytetään. Näin elintarvikkeet pysyvät tuoreina ja tavarat käyttökelpoisina.

Tilanne, että kauppaan ei pääse, voi yllättää monestakin syystä. Yksinasuva voi sairastua, eikä kykene ostoksille tai perheenjäsen sairastuu. Yhteiskunta voi haavoittua; tulee lakko, liikenneyhteydet katkeavat tai laaja sähkökatkos häiritsee arkea. Voi sattua sellainen onnettomuus, että kaupat joudutaan sulkemaan tai ulos ei voi lähteä. Myös jakeluhäiriö voi estää tavaroiden kuljetuksen kauppoihin tai hankinnat kaupasta.

Joka perheellä on omanlaisensa kotivara, joka koostuu tavanomaisista elintarvikkeista. Kotivara voi vaihdella sisällöltään talouden ruokatottumusten mukaan sisältäen muun muassa astioita veden varastoimiseen, lääkkeitä, joditabletit sekä talouskohtaisia välttämättömyystavaroita. Kotivaran tulisi riittää vähintään viikoksi, mieluiten kahdeksi – kotivaraa käytetään ja täydennetään jatkuvasti.

Kotivaraan sisältyvät myös välttämättömyystarvikkeet, joita tulee varata samaksi ajaksi kuin elintarvikkeitakin. Näitä ovat mm. henkilökohtaiset lääkkeet, hygieniatarvikkeet, vaipat, paristokäyttöinen radio, taskulamppu ja paristot.

Liite G Tulityöt

Tulityöt määritellään töiksi, joissa syntyy kipinöintiä tai joissa käytetään liekkiä tai muuta lämpöä ja joka aiheuttaa palovaaraa. Tällaisia töitä ovat mm. kaasuja kaarihitsaus, poltto- ja kaarileikkaus, laikkaleikkaus ja metallien hionta, joista syntyy kipinöintiä, sekä työt, joissa käytetään kaasupoltinta, muuta avotulta tai kuumailmapuhallinta.

Tulitöiden suorittaminen tilapäisellä tulityöpaikalla vaatii aina tulitöiden vastuuhenkilön antaman tulityöluvan. Tulityöluvalla varmistetaan eri osapuolten toiminta turvallisuuteen ja palosuojeluun liittyvissä asioissa. Tulityötä suorittavalla henkilöllä on aina oltava tulityökortti.

Tulityölupia myöntää isännöitsijätoimisto.

Liite H Kiinteistön toimijoiden tietoja

Kiinteistössä on 9 toimijaa. Alle on kerätty näiden toimijoiden tärkeimmät turvallisuuteen vaikuttavat tiedot.

H.1 Indima

H.1.0 Henkilömäärät

	Päivällä	Illalla	Yöllä
Arkisin	0	0	0
Viikonloppuisin	0	0	0

Toimijalla ei ole omaa pelastussuunnitelmaa.

H.2 Printex Turku

H.2.0 Toimijan yhteyshenkilöt

- Yhteyshenkilö, Sami Leino, 040 7622048

H.2.0 Henkilömäärät

	Päivällä	Illalla	Yöllä
Arkisin	0	0	0
Viikonloppuisin	0	0	0

Toimijalla ei ole omaa pelastussuunnitelmaa.

H.3 TYA oppilaitokset

H.3.0 Toimijan yhteyshenkilöt

- Yhteyshenkilö, Kai Lehto, 050 3838485

H.3.0 Henkilömäärät

	Päivällä	Illalla	Yöllä
Arkisin	0	0	0
Viikonloppuisin	0	0	0

Toimijalla ei ole omaa pelastussuunnitelmaa.

H.3.0 Toimijan järjestelmät

Järjestelmä	Sijainti	Vastuhenkilö
Alkusammutin	Tarvittavat löytyvät opetustiloista paikoilta.	alkusammuttimet-käytäviltä ja merkityiltä paikoilta.
Poistumisopaste, merkkivalo	turva- tai	-
Sammutuspeite	Tarvittavat löytyvät opetustiloista paikoilta.	alkusammuttimet-käytäviltä ja merkityiltä paikoilta.

H.4 Cybercafe

H.4.0 Henkilömäärät

	Päivällä	IllallaYöllä	
Arkisin	0	0	0
Viikonloppuisin	0	0	0

Toimijalla ei ole omaa pelastussuunnitelmaa.

H.5 Kauneushuone Ravensara

H.5.0 Toimijan yhteyshenkilöt

- Yhteyshenkilö, 040 7607413

H.5.0 Henkilömäärät

	Päivällä	IllallaYöllä	
Arkisin	0	0	0
Viikonloppuisin	0	0	0

Toimijalla ei ole omaa pelastussuunnitelmaa.

H.6 Ferrera

H.6.0 Toimijan yhteyshenkilöt

- Yhteyshenkilö, Riitta Heikkinen, 040 0478494

H.6.0 Henkilömäärät

	Päivällä	Illalla	Yöllä
Arkisin	0	0	0
Viikonloppuisin	0	0	0

Toimijalla ei ole omaa pelastussuunnitelmaa.

H.7 Electric tattooing Skincraft

H.7.0 Toimijan yhteyshenkilöt

- Yhteyshenkilö, Henri Laine, 050 5379874

H.7.0 Henkilömäärät

	Päivällä	Illalla	Yöllä
Arkisin	0	0	0
Viikonloppuisin	0	0	0

Toimijalla ei ole omaa pelastussuunnitelmaa.

H.8 Sir Okke's Beer room

H.8.0 Toimijan yhteyshenkilöt

- Yhteyshenkilö, Olavi Ahlpvist, 02 2318437

H.8.0 Henkilömäärät

	Päivällä	IllallaYöllä	
Arkisin	0	0	0
Viikonloppuisin	0	0	0

Toimijalla ei ole omaa pelastussuunnitelmaa.

H.9 Suomen Mercus Oy

H.9.0 Toimijan yhteyshenkilöt

- Yhteyshenkilö

H.9.0 Henkilömäärät

	Päivällä	IllallaYöllä	
Arkisin	0	0	0
Viikonloppuisin	0	0	0

Toimijalla ei ole omaa pelastussuunnitelmaa.